

CONCLUSÕES

do equipo autor deste informe

Primeira. O crecemento económico de Galicia en 2008 (1,8%) superou en catro décimas ao estatal e foi un punto maior que a media da Unión Europea, se ben prodúcese unha importante desaceleración respecto dos anos anteriores (4% en 2007)

A desaceleración económica afectou en Galicia aos componentes da demanda interna, ao consumo e á demanda externa, de xeito que as exportacións tamén sufriron unha forte caída que afectou á nosa economía.

Por sectores produtivos, só o de servizos tivo unha evolución positiva, mentres que a industria e a construción presentaron as maiores diminucións. (Capítulo I). O índice de produción industrial diminuíu en Galicia un 9,6%.

Segunda. O crecemento económico non foi quen de xerar unha suba do emprego neto en Galicia, que quedou practicamente no nivel do ano anterior (baixou un 0,1%), dato moito mellor que na media estatal (diminución do 3%).

A creación neta de emprego deuse só no sector servizos e as maiores diminucións foron na construción e no sector agro-pesqueiro. (Capítulo I)

Terceira. Durante o ano 2008 produciuse unha forte baixada tanto no volume de importacións como no de exportacións.

O saldo do comercio galego co estranxeiro presentou un lixeiro déficit mentres que no saldo exterior total (co estranxeiro e coas outras comunidades autónomas) Galicia foi a terceira comunidade por saldo negativo absoluto e a quinta (cun 21%) na porcentaxe de déficit en relación co PIB da comunidade autónoma. (Capítulo I)

Cuarta. A taxa de inflación de Galicia en 2008 (1,2%) quedou dúas décimas por baixo da media española e foi 2,9 puntos inferior á galega do ano anterior.

Na desagregación por grupos de gasto en Galicia, o aluguer da vivenda, o ensino e o grupo de cafés - restaurantes tiveron a maior suba de prezos; a diminución máis forte foi a do transporte. (Capítulo I).

Quinta. De acordo cos datos do Directorio Central de Empresas do INE, o crecemento no número de empresas galegas (1,7%) foi inferior ao total español (2,6%) .

Un dato preocupante é a forte diminución (un 19,3%) na creación de sociedades mercantís con respecto ao ano 2007.

Galicia ten ao comezo de 2008 máis de dúascentas tres mil empresas que cun incremento do 1,7% con respecto ao ano anterior representan o 5,9% do total estatal e das que ao redor da metade non teñen asalariados/as (Capítulo II).

Sexta. O gasto en I+D de Galicia supón para o ano 2007 (último dato dispoñible) o 1,03% do PIB, cun importante aumento de trece centésimas sobre o do ano anterior polo incremento fundamentalmente dos gastos procedentes do sector empresarial, pero aínda lonxe da media estatal española (1,3) que o supera en máis dun 20%. (Capítulo II). En calquera caso, ambos moi lonxe da media europea.

Sétima. No ano 2008 o número de sociedades laborais rexistradas presenta un descenso de máis do 50% respecto ao 2007, especialmente no sector da construción, así como una baixada de 229 socios. En canto ao número de cooperativas e número de socios inscritos nos rexistros provinciais e centrais da comunidade autónoma, os datos reflicten un total de 49 cooperativas e a participación de 1.324 socios, primando o sector Vivendas (80,5%) que creceu notablemente respecto ao 2007 (60,8%). Polo referente ás cooperativas constituídas, destacan as dedicadas a actividades inmobiliarias (26,8% COOP., 45,4% socios/as) seguida de agricultura, gandería e caza. (Capítulo III).

Oitava. A poboación de Galicia en 2008 medrou un 0,4% e fíxoo grazas á achega da inmigración; a de España aumentou a unha taxa case tres veces superior (1,1%), polo que continúa, un ano máis, a perda do peso relativo demográfico galego no total estatal. Desde o ano 2001, o crecemento da poboación galega foi dun 2,2% e o da española, seis veces maior (un 13,5%).

A poboación estranxeira residente en Galicia en 2008 é un 3,8% da nosa poboación total (fronte ao 12% na media estatal). (Capítulo IV).

Novena. Galicia volveu ser en 2008 a penúltima comunidade por taxa de natalidade (tras Asturias) e a segunda na de mortalidade (tamén tras Asturias;).

O efecto combinado das dúas taxas fixo que o crecemento natural da poboación galega fose un ano máis negativo e Galicia volveu ser en 2008 a comunidade autónoma cun maior descenso poboacional en valor absoluto (6.387 persoas). (Capítulo IV).

Décima. A poboación activa de Galicia incrementouse en 2008 1,2 puntos porcentuais menos que a media estatal. A taxa de actividade subíu en Galicia en 2008 1,2 puntos porcentuais (dúas décimas máis que a media estatal); a feminina foi en 2008 do 47,2% e a masculina dun 63,7%; o diferencial estreitouse oito décimas a respecto do ano anterior. (Capítulo IV).

Undécima. A taxa de emprego de Galicia foi en 2008 do 42,3% nas mulleres e dun 59% nos homes. O diferencial recortouse en 1,6 puntos respecto de 2007 (Capítulo IV), debido á forte caída do emprego nos sectores da industria e construción e ao mantemento do emprego no sector servizos.

O descenso da taxa de temporalidade débese tanto a un incremento do emprego asalariado con contrato indefinido como a unha caída dos/as asalariados/as con contrato temporal, especialmente no colectivo masculino, que é o primeiramente afectado pola crise do mercado laboral.

No ano 2008 continúa o descenso da taxa de temporalidade no sector privado.

Duodécima. A taxa de desemprego en Galicia no ano 2008 aumentou ata un 8,7%, cinco puntos por baixo do promedio estatal (13,9%), sendo moito maior nas mulleres (10,4%) que nos homes (7,4%). (Capítulo IV).

Destacar a taxa de desemprego das persoas menores de 25 anos (21,2%), medrando 5,2 puntos.

Décimo terceira. Os datos do paro rexistrado amosan que a comparación interanual de decembro de 2008 con respecto a decembro de 2007, reflicte un aumento do 22,5%. No conxunto de España produciuse unha suba do 46,9%.

A taxa de paro rexistrado alcanza o 14,3% en 2008, fronte ao 11,9% do 2007 e fronte ao 13,6 % da media estatal, presentando un peor comportamento no caso das mulleres, onde acadou o 17,7% fronte ao 11,5% do colectivo masculino, pero cunha tendencia a reducir as diferenzas.

Por sectores de actividade, é o da construción o que tivo peor comportamento, cun aumento do 60,3% (España 108,1%). (Capítulo IV).

Décimo cuarta. Mantense unha maior representación dos homes na contratación (51,7%) fronte as mulleres (48,3%) que vai unida a un maior uso dos contratos temporais (soamente o 39,5% dos contratos indefinidos celebráronse con mulleres) e dos contratos a tempo parcial (65,2%).

Hai que destacar que seguen existindo modalidades contractuais eminentemente femininas como o contrato de interinidade (73,6%), mentres que o de fomento do emprego, tradicionalmente feminino, tende a igualar o seu reparto (53,8%), e o de prácticas volve a superar lixeiramente aos concertados con homes. O sector servizos e ocupacións como as de empregado/a administrativo/a e traballador/a de servizos de restauración, persoais e de comercio, manteñen a maioría feminina. (Capítulo V).

Décimo quinta. Polas características do emprego das mulleres (máis emprego a tempo parcial, subrepresentación en postos altos, menor antigüidade media, maior temporalidade, etc.), as mulleres galegas percibiron un salario medio anual (2007) un 26,3% inferior ao do home, existindo unha diminución desta diferenza con respecto ao ano anterior. O 33,9% das mulleres galegas tiveron ingresos iguais ou inferiores ao salario mínimo interprofesional.

O importe medio das prestacións por desemprego percibidas polas mulleres galegas foi o 86,3% das prestacións percibidas polos homes. De igual forma, as pensionistas galegas percibiron como media o 73,1% das pensións do grupo dos homes. (Capítulo V).

As mulleres pensionistas galegas ocupan o segundo lugar das máis baixas, tras Murcia, empeorando o seu posto con respecto ao ano anterior; cando ocupaba o cuarto das máis baixas (páx. 211).

Décimo sexta. Os permisos de maternidade/paternidade foron gozados polas nais no 98,4% dos casos e só no 1,6% polos pais. Porcentaxes semellantes danse nas excedencias por coidado de fillo (último dato 91,9% de mulleres e 8,1% de homes). Do total de persoas que realizan un traballo a tempo parcial por coidado de nenos e nenas e adultos/as enfermos/as, incapacitados/as e maiores, o 98% son mulleres, e o

abandono do mercado laboral por razóns familiares chegou no grupo de mulleres ao 94,7%. (Capítulo V).

Décimo sétima. No ano 2008 diminúe globalmente a cifra de empresas en alta na Seguridade Social, xa que se observa un decrecemento das empresas incluídas no Réxime Xeral.

O 87,2% das empresas do Réxime Xeral teñen menos de 10 traballadores/as.

O sector da construción é o que maior número de centros de traballo abre, supoñendo máis do 61% do total, e con gran diferenza, o que reflicte máis traballadores/as ocupados/as. (Capítulo VI).

Décimo oitava. No mes de decembro de 2008 houbo un descenso de 31.000 persoas en alta laboral afiliadas á Seguridade Social respecto ao mesmo mes do ano anterior. En 2008, a pesar da crise, increméntase en 1.700 (en media anual) o número de afiliados/as á Seguridade Social en Galicia, acadando a cifra de un millón setenta e dous mil cincocentos cotizantes. Increméntase o número de persoas afiliadas dos réximes Xeral e de Autónomos, aos que se incorporan os agrarios por conta propia, diminuindo moi lixeiramente os/as cotizantes ao réxime do Mar. (Capítulo VI).

Décimo novena. Rachando coa tendencia de anos precedentes, diminúen ao final de 2008 as afiliacións á Seguridade Social no colectivo de mulleres en cerca de dous mil cotizantes, se ben estas pasan a representar en media anual do citado ano o 44,9% do total de persoas afiliadas en Galicia. (Capítulo VI).

Vixésima. O número de empresas de traballo temporal parece que segue estabilizado. O número de persoas traballadoras cedidas por empresas de traballo temporal en Galicia durante 2008 ascende en total á cifra de 68.711, correspondendo o maior número ás pertencentes a empresas de ámbito estatal, que aglutina o 80% do total, e supoñendo un descenso do 12% en relación co ano 2007. No que se refire a contratos de posta a disposición subscritos por empresas de traballo temporal, dos que os de obra ou servizo determinado e circunstancias da produción supoñen case o 90% do total, a cifra rexistrada (100.036) supuxo un descenso de máis do 10% sobre o ano anterior. (Capítulo VII).

Vixésimo primeira. No tocante a formación de demanda no ano 2008, obsérvase un reparto maior do número de participantes, con especial impulso das pequenas empresas, que aumentaron o seu número de participantes dun 8,7% a un 10,5%. As maiores porcentaxes (51,7%) pertencen a empresas cun número de persoas asalariadas comprendidas entre 10 a 49, 1.000 e 4.999 e máis de 4.999.

Do total de 95.144 participantes, (18.000 máis con respecto a 2007), 53.121 (55,8%) son homes e 42.015 (44,22%) son mulleres. Isto supón un crecemento xeral no número de participantes respecto ao 2007, e un recorte de case dous puntos na distancia entre participación masculina e feminina. Demograficamente, a maioría das persoas participantes móvese entre grupos de idade de 25 a 35 (41,3%) e de 46 a 55 (15,5%), con poucas variacións respecto ao exercicio do ano anterior.

O área con maior número de participantes é o sector de Produción (55,7%) aínda que no 2008 equilibrouse máis a participación entre as seguintes categorías de maior importancia: Comercial (17%) e Administración (17,8%), debido ao considerable aumento de participantes na segunda.

A acción participativa “Prevención de riscos laborais en xeral” concentra o maior número de participantes, 11.888 (13,3%). Así mesmo, en liñas xerais, a maioría dos/as participantes inscribíase na categoría profesional “Traballadores/as cualificados/as” (46%). (Capítulo VIII).

Vixésimo segunda. Na convocatoria do 2008, con motivo da formación profesional para o emprego, programáronse un total de 1.503 cursos, cun orzamento destinado ao Plan FIP de 75.460.835,55 euros, o que supón un pequeno aumento a respecto do exercicio do 2008. Así foi tamén coas accións formativas cofinanciadas polo Fondo Social Europeo que, en concreto, tiveron un orzamento de 6.049.631,12.

Así mesmo, a maior parte do orzamento total estivo dedicado á programación ordinaria provincial: en concreto, 42.014.417,45. Pontevedra foi a provincia con maior número de cursos impartidos en Galicia, 578. (Capítulo VIII)

Vixésimo terceira. O número de convenios colectivos que existen en Galicia a 31 de decembro de 2008, xa sexan vixentes ou prorrogados tacitamente, é de 760, dos cales 127 son de sector e 633 de empresa.

Asináronse por primeira vez este ano 29 novos convenios (2 de sector e 27 de empresa), continuando deste xeito a tendencia á fragmentación e ao incremento da negociación colectiva. (Capítulo IX)

Vixésimo cuarta. O incremento salarial pactado nos convenios colectivos asinados e revisados en 2008 foi do 4,1%. Esta media é superior ao IPC galego de 2008 que foi do 1,2 e ao estatal que foi do 1,4.

○ 60,9% dos convenios asinados e o 66% dos revisados recollen cláusulas de revisión salarial.

○ 98,3% dos convenios asinados recollen cláusulas sobre saúde laboral.

○ 59,8% dos convenios asinados recollen cláusulas sobre discriminación e/ou acoso.

○ 21,8% dos convenios asinados recollen cláusulas sobre o idioma.

En 46 convenios, que afectan a un total de 28.982 traballadores, recóllense cláusulas que fan referencia á posibilidade de establecer un horario flexible.

Só 5 convenios (1 de sector e 4 de empresa) indican a distribución irregular da xornada e noutros 22 (11 de sector e 11 de empresa) indícase a posibilidade de establecela.

○ 41,9% dos convenios de sector asinados inclúen cláusulas de desvinculación salarial.

169 convenios (97,1% dos asinados) que afectan a 116.759 traballadores/as (98,8%) recollen cláusulas relacionadas coa conciliación da vida laboral e familiar.

O número de convenios colectivos que recollen cláusulas de sometemento ao AGA foi de 56, o 28,7% do total dos asinados.

Existen cláusulas sobre fomento da contratación indefinida en 64 convenios (36,8% dos asinados) que afectan a 61.008 traballadores/as (51,6%), sendo 20 deles de sector e 44 de empresa. Recóllense ademais nos convenios asinados en 2008 outras cláusulas tendentes a garantir ou aumentar o nivel de emprego existente no inicio da vixencia do convenio. (Capítulo IX).

Vixésimo quinta. O total de accidentes en xornada de traballo experimentou, en 2008, un descenso do 2,8%.

Sen embargo, experimentábase un incremento nos accidentes de traballo “in itinere” nos que supuxo un 1,3% máis en relación co ano anterior; apreciándose aumento en todas as cualificacións, significativamente nas mortais, cun 50%.

Por actividades económicas, a construción segue a ser a actividade que máis sinistralidade rexistra, cunha grande diferenza coas demais. (Capítulo X)

Vixésimo sexta. As persoas traballadoras con contrato temporal vense afectadas en maior medida que as de contrato indefinido, con máis do 44% dos accidentes, se ben apréciase unha diminución do 6% con respecto ao ano anterior; cando supoñen o 30,64% da poboación asalariada. (Capítulo X).

Vixésimo sétima. En accidentes mortais prodúcese un descenso do 4% e do 16,1% nos accidentes cualificados como graves. En relación coa poboación asalariada, a pesca así coma a construción, son as actividades con maior proporción de accidentes mortais en relación coa poboación ocupada nelas. (Capítulo X).

Vixésimo oitava. No que se refire ao índice de incidencia, Galicia, no total de accidentes, está por riba do índice estatal, tendo catro comunidades maior índice de incidencia. No índice de incidencia referido a accidentes mortais, Galicia ocupa o primeiro lugar de todas as comunidades, cun índice que está máis de 3 puntos por riba da media estatal. (Capítulo X).

Vixésimo novena. No relativo a folgas provinciais, se ben a cifra das realizadas maniféstase lixeiramente superior á do ano anterior; tanto a das persoas traballadoras participantes como a de xornadas non traballadas presentan un apreciable descenso. A causa de “presión durante a negociación dun convenio” é o motivo específico máis frecuente das folgas realizadas no ano 2008. (Capítulo XI).

Trixésima. Nos expedientes de regulación de emprego reflíctese un incremento de case un 20% sobre o ano anterior e unha cifra de persoas traballadoras afectadas que supón máis do dobre. (Capítulo XII). O maior número de persoas traballadoras afectadas por suspensión de contratos foi maioritariamente na provincia de Pontevedra.

A rama de actividade económica que rexistra maior número de persoas traballadoras afectadas é a de fabricación de vehículos de motor; remolques e semirremolques, así como a industria téxtil.

Trixésimo primeira. O número de perceptores/as da prestación económica de desemprego aumenta moi notoriamente en 2008, situándose en 94.300 en media anual (79.300 no ano 2007). A pesares diso e por mor do incremento aínda maior no conxunto de España, supoñen soamente o 5,20% do total estatal. (Capítulo XIII).

A taxa de cobertura do sistema de protección por desemprego é máis baixa que no conxunto estatal.

Trixésimo segunda. A relación activos/pasivos no sistema da Seguridade Social despois de nove anos consecutivos en que ofrecía efectos positivos- maior incremento dos activos- ven a trocar o seu signo, producíndose unha pequena diminución dunha décima, pasando a representar 1,6 cotizantes por pensionista, fronte ao 2,3 do conxunto do Estado (catro décimas menos que en 2007). (Capítulo XIII).

Trixésimo terceira. Analizando os resultados dos procesos electorais en Galicia durante o período de 1 de xaneiro de 2005 a 31 de decembro de 2008, tendo en conta as representacións con mandato en vigor a 31 de decembro de 2008, a central sindical UGT-Galicia, co 31,13% do total, é a que obtivo o maior número de representantes (6.393), seguida do S.N. de CC.OO. de Galicia e a CIG co 28,82% e 28,54% respectivamente (5.919 e 5.861 representantes), acadando un total de 2.366 o resto das centrais sindicais e grupos de persoas traballadoras co 11,52%.

A participación dos/as traballadores/as nos procesos electorais neste período foi dun 74% en relación cos/as traballadores/as afectados/as polas eleccións, dándose un incremento na porcentaxe de participación. (Capítulo XIV).